

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОТОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ В З'ЯВЛЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ПРИ ЦЕНТИ. РІК ХХХІІІ. Ч. 280. Джерси Ситі, Н. Дж., середа, 2. грудня, 1925.

VOL. XXXIII. No. 280. Jersey City, N. J., Wednesday, December 2, 1925. ЦЕНТА

Властители копалень вугля відкидають пропозицію пенсильвенійського губернатора

ФІЛАДЕЛФІЯ, 30. листопада. — Комітет властителей копалень твердого вугля вислав до пенсильвенійського губернатора Піншоа довший лист у відповідь на його пропозицію щодо навязання нових переговорів зі страйкувальними майнерами.

Властители відкидають пропозицію губернатора та не хочуть вести тепер ніяких переговорів з майнерами на основі, поданих губернатором.

Лист дає довгі пояснення до становища властителей. Вони кажуть, що не можуть вести переговори на основі, поданих губернатором, тому, бо сей пропонує, щоб віддати під розгляд розсудним судам, чи маєть підстави робітникам заперечувати. Властители хотіли б, щоб такий розсудний суд, коли вже буде розглядана справа, має право рішати в усіх спірних питаннях, які зайшли межі властителей з майнерами твердого вугля. На їх думку, умова, колиб навіть була довершена, не мала б ніякої стійкості.

БОРА СОБІ МАЄ ПЛІН ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ВУГЛЕВИЙ ПРОМИСЕЛ.

ВАШИНГТОН, 30. листопада. — Сенатор Бора запевняє, що він внесе на найближчій сесії конгресу новий законопроект про вуглеву справу. Після цього проекту вугільні мавби були б трактовані як публічне добро, безумовно потрібне для промислу. В такій ситуації уряд має право втручатися в кожне непорозуміння межі властителей і робітників.

ЛУИС ПРО ВІДПОВІДЬ ВЛАСТИТЕЛІВ.

ГАРИСБЕРГ, ПА., 30. листопада. — У своїй публічній відповіді про заву властителей копалень на пропозицію губернатора Пенсильвенії Джана Луиса, голова майнерської юнії, каже, що видно властители це дали стоїть, що вони не поступають майнерам ні на один крок та що все має бути диньш так, як вони динькуть.

Коли відповідь властителей предложено губернаторови Піншоу, сей висказав своє здивування, але не хотів дати публічно ніякої заяви.

ВЕЛИКИЙ РОЗБИВ В БІЛІЙ ДЕНЬ.

НЮ-АРК, Нью-Джерсі, 30. листопада. — Шість озброєних розбішників напали нині сполучити на одному з найбільше озимуваних точках міста на татарином автомобілі („трак“) великого місцевого департаментового склепу Гане й Ко, прикусивши візника і сторожа задержалися коло хлібника, забрали від них всю готівку й чеки, — разом коло 40,000 доларів готівки, а коло 25,000 доларів чеками, — і на очах тисячній товпи пропали без сліду. Поліція ще їх не нашла.

ДЛЯ ЗАХОРОНИ ОЧИЙ.

НЮ-Йорк, 30. листопада. — Національний Комітет для Боротьби проти Салпоти відбув тут конференцію в справі захорони робітників перед салпотою. Бесідники підносили як незвичайно дивний факт, що так мало промислових підприємств захоронили своїх робітників перед небезпеками для їх очей. Конвенція ухвалила резолюцію, щоб всі фабрики, в яких робота є того роду, що вона може грожити якоюсь небезпекою для очей робітників, повинні примушувати робітників носити відповідні окуляри. Такий примус уже в себе завела Компанія Пулман в Бюфало.

З НЕНАВИСТІ ДО ХОДЖЕННЯ ПІШКОМ.

ВАШИНГТОН, Нью-Джерсі, 30. листопада. — Місцева поліція арештувала коло підозрюваного за крадіж автів 18-літнього Джорджа Лондона. Арештований не перечив підозріння, але без вагання признався до крадіжки та повів поліцію до одного бачища за селом, де він показав поліції цілий ряд автомобілів, ним украдених. Було їх там цілий тузіл.

На допити поліції, пощо він крав автомобілі та ще тільки, арештований відповів, що він зріс на селі та не може знати твердих міських хлібників. Кілько разів його боляли ноги, він крав автомобілі. Перший раз заблагослов йому красти автомобілі, коли один знайомай відвіз його домія пізно вночі; їзда йому посмакувала так, що на другий день він за велику ціну постановив не йти пішки, але їхати автом.

ХОЧУТЬ ЛІТІТИ ДО НЕБУВАЛОЇ ВИСОТИ.

ВАШИНГТОН, 30. листопада. — Департамент війни почав будувати новий пробний вертоплин збудований так, щоб на ньому можна відлітати на висоту 50,000 стім понад поверхоу землі. Американські військові літаки відлітають на висоту 30,000 стім.

ВЕЛИЧАВЕ ВІЩЕ В КОПИЧИНЦЯХ.

Дні 4. листопада п. р. відбулися в Копичинцях в селі „Народного Дому“ велике віще в справі земельної реформи. На віщі явилось понад 1,500 громадян зі всіх сіл судового копичинського повіта. Віще відкрив коротко й ядлерно промовою др. Заваличук. До президії вибрано д-ра Бабія як председника, п. Борейка з Перемілова як його заступника та п. Борейку як секретаря. Про земельну реформу реферував др. Заваличук, про теперішче господарське положення селян дир. Мартюк. По уважкому вислуханнях обох рефератів і по переведеній дискусії, зібрання прийняло одностайно відомі вже резолюції в земельній справі і рішили зібрати зі всіх сіл протести проти польської земельної реформи. Віще було справді величаве та зробило на громадян велике вражіння.

„ВОРОЖКА“ І ПИСМЕНИК.

Щимі динимі скінчилися в Лондоні сенсаційний процес проти відомої ворожки, пані Естелли, що передсказувала майбутнє і користувалась великим успіхом. Її засудили на велику грошову суму. В обороні засудженої став відомий творець Шерлока Гольмса, Конан Дойл, що останніми роками присвятився студіям спиритизму. Він оголосив більшу статтю, де доказує, що пані Естелла не спричинила нікому ніякого лиха і що кожний, хто звертався до неї за радою, робив це з власної волі і коли вів у її перелачення, то також не з її вини. Він покликється на факти, що численні меди віддали людям чималі послуги, передбачуючи те, що станеться. Суд повинен був у першій мірі покликати до такої справи клієнтів пані Естелли та знавців.

ДНІПРОВСЬКІ ПІРАТИ.

Міліція закінчувала вату, яка довгий час доконувала нападів на лодки, кораблі і накіньшла на пристані. Штаб ватаги був у селі Деревка. Зловлено 11 членів ватаги.

НОВИЙ СКЛАД УРЯДУ УКРАЇНИ.

Друга сесія Всеукраїнського Центрального Виконавчого Комітету Рад затвердила такий склад Раднаркому України: Голова уряду — Чубар; його заступники Булат і Сербиченко; нарком робітничо-селянської інспекції — Лебідь; нарком освіти — Шумський; нарком фінансів — Кузнецов; нарком юстиції — Скрипник; нарком соціального забезпечення — Познанський; нарком праці — Горбачів; нарком внутрішніх справ і голова ДПУ — Балич; нарком земельних справ — Дудик; голова Всеукраїнської Ради народного господарства — Аусем; уповноважений закордонної торгівлі — Золотарів; нарком внутрішньої торгівлі — Чернов; уповноважений закордонних справ — Шатер; уповноважений для військових і мирних справ — Егоров; уповноважений почит і телеграфів — Синьків; уповноважений шляхів — Александрів; управитель ЦСУ — Малах; голова українського Держплану — Гринько; голова адміністративно-фінансової комісії — Поздов; голова комісії для розгляду законотворчих пропозицій — Райхель. Крім наркомів комісарів входить до уряду також т. зв. уповноважені Союзу Комісарів на Україні, що користуються урядом комісарів правами комісарів. Правами комісарів користуються також і голови названих в горі установ загально-державного значіння.

АВТОРСЬКИЙ ПРОЦЕС МІНІСТРА.

У Лондоні скінчився дуже цікавий процес, в якому брали участь міністри і кандидати на них, у характері обвинувачення та обвинувателів. Обвинувачення: теперішній ур. міністер торговлі Канвельд Лістер і голова Союзу Елден Сміт. Обвинувач: адвокат-капітан Гарольд Дункен у тому, що вони покривалися його іменами та ідеями, обіцяючи йому за це впливове становище. По війні Дункен виробив проект лібералізації промисловості державою і передав зазначеним обвинувачам, які представили цей проект як свій і предложили урядові. Уряд Лейбда Джорджа прийняв цей проект, і тоді обвинувачі обіцяли Дункенові становище члена державної промислової комісії. В 1919 р. цей проект уряд здійснив. Суд відкинув усі претензії Дункена до відшкодування за цей проект зладжений ним, з огляду на те, що Дункен не дав задовільних доказів.

РОЗЛАМ СЕРЕД УКРАЇНСЬКИХ АВТОКЕФАЛІСТІВ.

Львівське Діло пише: В українських церковних кругах розростається розлам. Серед автокефалістів повстала група тав. діяльників, які віддалились від автокефальної церкви. „Діяльники“ виступили проти митрополита Липківського, проти Чехівського та інших провідників. В останніх днях жовтня відбувся в Києві з'їзд тих автокефалістів, які об'єдналися проти теперішніх провідників української автокефальної церкви. Сі останні викликали невдоволення серед „діяльників“ завдяки своєму неясному відношенню до радянської влади та завдяки своїм зв'язкам з українськими контрреволюціонерами заграниччю. Такі інформації подає московська „Правда“.

В неї нема підстави не вірити, бо більшовики вже давно ставалися ослабити українську автокефальну церкву зсередини. Достаточо їм це вдалося. „Діяльники“ — як се видно з усього вище сказаного — являються беззаперечними прихильниками радянського устрою. Чи та нова група насправду сильна і чи вона зможе підірвати авторитет старих провідників і ветеранів української автокефальності та посіяти до них недовіру, серед вірних, про те важко сказати, бо дані подані „Правдою“ занадто загальні та поверховні.

КООПЕРАТИВНИ НАДУЖИТІЯ.

Останніми часами помітно дуже часті випадки перепродажі кооперативними предметами першої необхідності приватним торговцям. У права Вукоспільки одержала документальні дані про те, що такої перепродажі на більшу скало допускалися районна кооперативна спілка в Житомирі і житомирський Цераб-коп. Перша перепродажа приватним торговцям 69 відсотків мануфактури, одержаної від державного мануфактурного тресту для задоволення потреб своїх пайщиків, а другий перепродав 50 відсотків одержаної мануфактури. За те пригнугла управа Вукоспільки обидві кооперативні установи до карної відповідальності.

ДОПОМОГА ГОЛОДУЮЧИМ НА ЗАХІДНІЙ УКРАЇНІ

Всеукраїнська контора банку закордонної торгівлі фунда тисячу карбованців до фонду центральної комісії для допомоги голодуючим на західно-українських землях.

Бріан заявляє за даниною від капіталу і новими податками.

ПАРИЖ, 30. листопада. — Новий прем'єр Франції Арістід Бріан заявив перед відходом до Лондону, що він буде підтримувати радикальну фінансову реформу на основі самопомочі, яка буде опиратися на данині і нових податках.

Бріан домагаться 10-процентової данини від всього більшого капіталу французьких громадян. Сю данину вони зможуть сплачувати до державного скарбу протягом 30 літ.

Крім того Бріан є за тим, щоб се додркувати нових паперових франків на 6½ мільярда на сплату припадаючих по Новому Роді позичкових фондів. Сей новий випуск паперових грошей хоче він покрити новими податками і сім способом виритувати їх від дальшого обезцінення на грошейній біржі.

Сей план хоче Бріан предложити парламентові по повероті з Лондону.

ЧЕМБЕРЛЕЙН ЛОРДОМ.

ЛОНДОН, 30. листопада. — З нагоді підписання докар-уенського договору король Юрій V іменував міністра закордонних справ Остена Чемберлейна лордом.

АНГЛІЯ ОПОРОЖНЮЄ КЕЛЬН.

КЕЛЬН, Німеччина, 30. листопада. — Британські війська зачали сьогодні опорожнювати область Кельну.

Британська армія окупувала місто Кельн з околиною протягом 7 літ. Вона мала її опустити по 5 літах, але сей рішенець продовжено, з уваги, що Франція закинула Німеччину, що вона не виконує своїх „мирових“ зобов'язань.

АВСТРІЯ ХОЧЕ ВИЗВОЛИТИСЯ З ОПІКИ ЛІГИ.

ВІДЕНЬ, 30. листопада. — Австрійське правителство вислало до Ліги Народів у Женеві делегацію, яка предложить Лізі домагання Австрії, щоб ся її швидко ухвалила від своєї фінансової опіки.

Головою делегації австрійський канцлер Рамек, а другі члени міністер закордонних справ др. Матая і міністер скарбу Апер.

КЛЕМАНСО ХОРИЙ.

ПАРИЖ, 30. листопада. — Старий Жорж Клемансо перестудився недавно і кайде.

Прийтеми, які занепокоились його здоров'ям, він сказав, що се ніщо страшного, одначе і так він не дбає, чи буде жити аж до смерті, бо тепер жити для нього не дуже інтересне.

КАЖУТЬ, ЩО ПАПА РИМСЬКИЙ ВИЙДЕ З ВАТИКАНУ.

РИМ, 30. листопада. — В кругах Ватикану появилася чутка, що папа римський Пій XI на другий рік вийде з мурів Ватикану і буде на посвяченню нового монастиря Францисканців у 700-літні роковини смерті св. Франциска з Асізі.

(Папи римські не виходили з мурів Ватикану від 1870 року, коли об'єднана Італія позбавила Ватиканський престіл світської влади).

БУРЯ В ЄВРОПІ.

БЕРЛІН, 30. листопада. — Страшна буря шалє в Німеччині, Австрії, Швейцарії, Іспанії, Італії, Англії і других ікрах. У Середній Європі випали великі сніги.

БУРЯ В ІТАЛІІ.

РИМ, 30. листопада. — В Італії шалє буря від кількох днів. Кажуть, що такої страшної бурі Італія не запам'ятала від 20 літ.

БУРЯ В ПОЛЬЩІ.

ВІДЕНЬ, 30. листопада. — Вчора уночі навістала Польщу велика буря з гурганом.

НАВІТЬ ВІТЕР ПРОТИ ФРАНЦУСЬКОГО ОКУПАЦІ.

ФЕЗ, столиця Марока (Африка), 30. листопада. — Французьку авіаційну квітву в Мароку навістив уже 32-й раз від часу вілоти проти Рифу страшний гурган.

Гурган убив трох французьких летунів, поранив 17, знищив 67 літаків, полетів 12 бараків „чужинської легії“ і загально маробив шкоди на тілі мільярда франків.

Користайте з нагоди! ТЕПЕР Користайте з нагоди!
БЕЗ ВСТУПНОЇ ОПЛАТИ
Вступайте сейчас! ПРИЙМАЄСЯ Вступайте сейчас!

